Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Ymchwiliad i effaith argyfwng Covid-19 ar blant a phobl ifanc yng Nghymru

COV 88
Ymateb gan: Coleg Brenhinol y Meddygon Cymru

Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee

Inquiry into the impact of the Covid-19 outbreak on children and young people in Wales

COV 88
Response from: Royal College of Physicians Wales

Diolch am y cyfle i ymateb i wahoddiad y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg am dystiolaeth ysgrifenedig ar *Craffu ar Covid-19 a'i effaith ar blant a phobl ifanc*.

Yr ymateb hwn yw ffrwyth yr ymgynghoriad gyda Choleg Brenhinol y Meddygon, grŵp llywio oedolion ifanc a'r glasoed (YAASG) ac aelodau o'n rhwydwaith cleifion a gofalwyr yng Nghymru. Rydyn ni'n fwy na pharod i drefnu rhagor o dystiolaeth ysgrifenedig neu dystiolaeth ar lafar os byddai hynny'n fanteisiol i'ch ymchwiliad.

Mae gan Goleg Brenhinol y Meddygon bryderon am yr effaith mae'r cyfyngiadau symud yn ei chael ar iechyd corfforol ac iechyd meddwl pobl ifanc. Gall llai o gyfle neu unrhyw newid i'r ffordd y ceir mynediad at wasanaethau arbenigol arwain at broblemau iechyd hirdymor i bobl ifanc sydd â chyflyrau cymhleth a chronig. Mae'n bosibl bod hyn yn arbennig o wir mewn ardaloedd gwledig lle ceir problemau cael gafael ar wasanaethau yn barod.

Maes arall sy'n peri pryder yw gallu pobl ifanc i gael gafael ar wasanaethau iechyd rhywiol yn ystod y cyfyngiadau symud yn sgil y gostyngiad mewn gwasanaethau. Er enghraifft, mae absenoldeb gwasanaeth profion STI ar-lein yn golygu nad yw'r unigolion sy'n dymuno cael mynediad at wasanaeth sgrinio a phrofi wedi cael cyfle i wneud hynny. Gallai hyn yn ei dro arwain at niwed hirdymor.

I gleifion sydd angen gwasanaethau acíwt, efallai bod amharodrwydd i gael gafael ar wasanaethau yn sgil ofn dod i gysylltiad â'r feirws mewn lleoliad gofal iechyd[1]. Ac mae'r dystiolaeth yn dangos bod cyfradd heintiau nosocomiaidd o COVID-19 yn uwch nag yn y gymuned ehangach. Mae hyn eisoes yn amlwg gyda gostyngiad mewn defnydd o wasanaethau nad ydynt yn rhai sy'n ymwneud â COVID-19 mewn lleoliadau gofal.

[1] The Guardian: More people dying at home during Covid-19 pandemic – UK analysis: Pamela Duncan a Denis Campbell-8Mai 2020

Royal College of Physicians in Wales, Baltic House, Mount Stuart Square, Cardiff CF10 5FH
Coleg Brenhinol y Meddygon yng Nghymru, Tŷ Baltic, Sgwâr Mount Stuart, Caerdydd CF10 5FH
☎ 074 5812 9164 💻 www.rcplondon.ac.uk/wales ✉ Wales@rcplondon.ac.uk

Mae hefyd yn bwysig deall y bydd y broses o fonitro iechyd corfforol yn y tymor hwy yn newid yn sgil y pandemig. Bydd hyn yn allweddol o ran deall yr effaith ar feysydd iechyd fel gordewdra ac iechyd meddwl. Felly, mae'n bwysig datblygu'r gallu i ddarparu ymyriadau prydlon a phriodol i liniaru unrhyw ganlyniadau negyddol yn ymwneud ag iechyd.[2] Yn olaf, mae RCP Cymru a'r YAASG wedi ymrwymo o hyd i waith amlarbenigedd i wneud yn siŵr bod anghenion oedolion ifanc a'r glasoed yn cael eu hystyried a'u bodloni yn ystod y pandemig cyfredol a thu hwnt.

Tystiolaeth bellach

Fel rhan o'n tystiolaeth, rydym hefyd yn cyflwyno'r adroddiadau ac argymhellion canlynol gan RCP Cymru i'w hystyried. Gallwch weld pob un ohonynt isod neu ar ein gwefan.

- Survey of fellows and members about the impact of COVID-19 (2020)
- Time for research: Delivering innovative patient care in Wales (2019)
- Feeling the pressure: Patient care in an overstretched NHS in Wales (2017)

Amdanom ni

Mae ein 37,000 o aelodau o bob cwr o'r byd, gan gynnwys 1,300 yng Nghymru, yn gweithio ar draws 30 maes clinigol arbenigol gwahanol. Yng Nghymru, rydym ni'n gweithio'n uniongyrchol â byrddau iechyd a sefydliadau eraill GIG Cymru, gan gynnwys Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC); rydym ni'n ymweld ag ysbytai yn rheolaidd i gyfarfod â chleifion a staff; ac rydym ni'n cydweithio â sefydliadau eraill i godi ymwybyddiaeth o heriau iechyd y cyhoedd.

Rydym yn trefnu cynadleddau, digwyddiadau addysgu a gweithdy o safon uchel sy'n denu cannoedd o feddygon bob blwyddyn. Nod ein gwaith gyda Chymdeithas y Meddygon yng Nghymru yw arddangos arferion gorau drwy gystadlaethau poster a gwobrau i hyfforddeion. Rydym hefyd yn cynnal seremoni aelodau a chymrodyr hynod lwyddiannus y RCP yng Nghymru bob dwy flynedd.

Helpwch i lunio dyfodol gofal meddygol yng Nghymru, ewch i'n gwefan:
www.rcplondon.ac.uk/wales
Cofiwch roi eich barn - neu ofyn am fwy o wybodaeth - anfonwch e-bost atom:
wales@rcplondon.ac.uk
Beth am drydar eich cefnogaeth:
@RCPWales

[2] YoungMinds: Coronavirus: Impact on young people with mental health needs 20 Mawrth 2020

Royal College of Physicians in Wales, Baltic House, Mount Stuart Square, Cardiff CF10 5FH
Coleg Brenhinol y Meddygon yng Nghymru, Tŷ Baltic, Sgwâr Mount Stuart, Caerdydd CF10 5FH
☎ 074 5812 9164 💻 www.rcplondon.ac.uk/wales ✉ Wales@rcplondon.ac.uk